

11.10.2017

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen 11.10.2017

HALLITUKSEN ESITYS ALKOHOLILAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 100/2017 vp)

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) kannattaa hallituksen esityksen tärkeimpiä tavoitteita ja muutosehdotuksia, jotka koskevat elinkeinopoliittisten tavoitteiden painoarvon lisäämistä muiden tavoitteiden rinnalla sekä sääntelyn vapauttamista ja keventämistä anniskeluravintoloiden ja kauppojen osalta. Virasto katsoo, että esitetyillä muutoksilla on myönteinen vaikutus sekä ravintola-alan että kaupan kilpailuun. Esityksessä on myös otettu huomioon tasapuolisten kilpailuolosuhteiden turvaamisen näkökulma.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston kokonaisarvion mukaan hallituksen esitys sisältää paljon sellaista sääntelyn keventämistä, joka edistää alan kilpailua. Toisaalta hallituksen esitys sisältää edelleen huomattavaa hallinnollista taakkaa aiheuttavia yksityiskohtia sekä tulokinnanvaraiselta ja epätarkoituksenmukaiselta vaikuttavaa sääntelyä. Tällaisia kohtia liittyy edelleen erityisesti alkoholijuomien vähittäismyyntiluvan edellytyksiin, luvan hakijaan liittyviin yleisiin edellytyksiin sekä alkoholijuomien satunnaista ja muuta myyntiä koskeviin määräyksiin (mm. 13, 17 ja 28 §:t). Näillä on merkitystä erityisesti uudentyyppisten tuotteiden kuten tilaviinien ja käsityöläisolutiden, uusien alalle tulijoiden tai uudentyyppisten tapahtumien järjestäjien kannalta.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto tiedostaa alkoholilainsäädännön sosiaaliset ja terveystaloudelliset tavoitteet, joista osa tulee lähelle esimerkiksi eräitä kuluttajansuojaa koskevia näkökohtia. Esimerkiksi lainuudistuksen vaikutuksia alaikäisten alkoholinkulutukseen on syytä seurata. Lasten ja nuorten suojelemisen kannalta voi olla tarkoituksenmukaista myös pohtia alkoholin mielikuvamainonnasta luopumista ja tuotemainontaan siirtymistä.

Viranomaisvalvonnan osalta virasto korostaa tarvetta suunnata sitä selkeästi tilanteisiin, joihin liittyy todennettuja riskejä tai joihin liittyy kategorisia kieltoja kuten alaikäisille tai päihtyneille anniskelun tai myymisen kohdalla. Muilta osin edelleen varsin yksityiskohtaista ja huomattavaa hallinnollista taakkaa aiheuttavaa sääntelyä olisi tarkoituksenmukaista korvata toimijoiden aikaisempaa laajemmalla omavalvonnalla, johon taas on tarkoituksenmukaista yhdistää nykyistä selvästi vahvempi uhka toimiluvan osittaisesta tai täydellisestä peruuttamisesta laiminlyöntien seurauksena.

Ari Ahonen
tutkimuspäällikkö